Helyi Esélyegyenlőségi Program

Mosonudvar Község Önkormányzata

2025-2030

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 8
Célok 9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 9
1. Jogszabályi háttér bemutatása 9
2. Stratégiai környezet bemutatása 10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 40
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 45
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 49
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 53
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 54
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 56
1. A HEP IT részletei 56
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 56
Jövőképünk 56
Az intézkedési területek részletes kifejtése *(kitöltése javasolt, opcionális)* 57
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 58
3. Megvalósítás 62
3.1 A megvalósítás előkészítése 62
3.2 A megvalósítás folyamata 62
3.3 Monitoring és visszacsatolás 65
3.4 Nyilvánosság 65
3.6 Érvényesülés, módosítás 66
4. Elfogadás módja és dátuma 67

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum szerint átdolgozva**, Mosonudvar Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Mosonudvar Győr-Moson-Sopron megyében Mosonmagyaróvártól 3,4 km-re délre fekszik a 86-os főút mentén. Újudvar a rendszerváltás előtt a Lajta-Hansági Állami Gazdaság majorja volt. A területet a gazdaság gondozta, épített játszóteret és tartotta karban az utakat. 2009. április 5-én érvényes és eredményes helyi népszavazást tartottak, amin az újudvariak az elszakadás mellett döntöttek. Sólyom László köztársasági elnök decemberben hagyta jóvá az új község létrehozását, ami azért kapta a Mosonudvar nevet, mert egy Újudvar nevű település már van Zala megyében.
Újudvar első írásos említése 1840. és 1857. közé tehető Neuhof néven, a Habsburgok tulajdonát képező Magyaróvári Nagybirtok részeként. A földadó megállapításához Moson megyében 1856-57-ben végzetek felmérést, és a részletes térképen már feltüntetésre került a településrész. A korábbi katonai térképek (pl. 1782-1785 között, majd 40 évvel később 1819-ben) nem mutattak Újudvar majdani telepítési helyén lakott települést.
Neuhof-ot az 1910-es és a II. világháborús térképek is jelölik, Krisztina-majorral, Kisudvarral együtt Mosonmagyaróvár részeként tüntetik fel, de határai elmosódottak. Az iparszerű állattenyésztés idején élte Újudvar első virágkorát, sorba épültek az új házak a településrészen. Az építkezések számának megugrását később az növelte, hogy a közeli városból Mosonmagyaróvárról több család kiköltözött az ún. kertvárosias részre.
Az 1989-1990-es rendszerváltás után azonban, amikor az állami gazdaságok és téeszek széthullottak, az állattenyésztés korábban nem látott mélységekbe zuhant. A korábban ebből élő emberek tömegesen lettek munkanélküliek, megélhetési gondjaik keletkeztek. A város saját gondjaival volt elfoglalva, hiszen az ott működő ipari üzemek is válságba kerültek. Gazdasági mélyrepülés következett és az azóta eltelt 20 évben Újudvar település semmit sem fejlődött.
Fenti negatív folyamatok motiválták arra a településrész lakosságát, hogy saját kezükbe vegyék jövőjük alakítását. A várostól hiába kértek, nem kaptak segítséget, sem anyagi támogatást, sem

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

fejlesztéseket. 2008. elején néhány tenni vágyó személy kis csoportja elhatározta, hogy összefogja Újudvar lakosságát és elindítja a Mosonmagyaróvárról való leválást és egy új község létrehozását. Az elhatározást tettek követték, két év megfeszített munkája és egy sikeres helyi népszavazás eredményeként az új település születésére a Köztársasági Elnök mondta ki az igent. Így született meg **Mosonudvar** 2010. október 3-án.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	**Fő** (TS 001)	**Változás**
2018	408	bázis év
2019	404	99,02%
2020	416	102,97%
2021	392	94,23%
2022	403	102,81%
2023	384	95,29%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

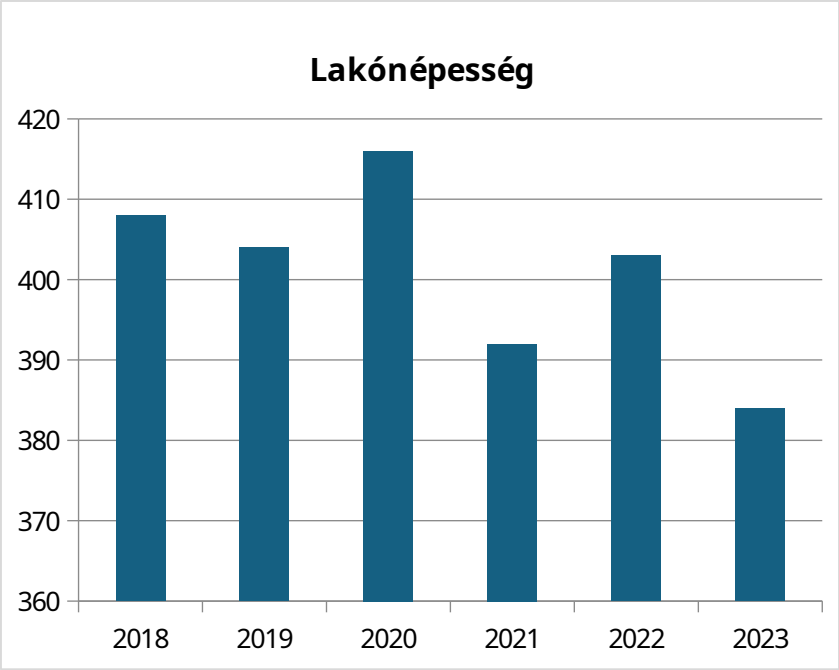

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	230	204	434	53,00%	47,00%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			11	2,53%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	22	25	47	5,07%	5,76%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	7	11	0,92%	1,61%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	151	112	263	34,79%	25,81%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	17	15	32	3,92%	3,46%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	36	45	81	8,29%	10,37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

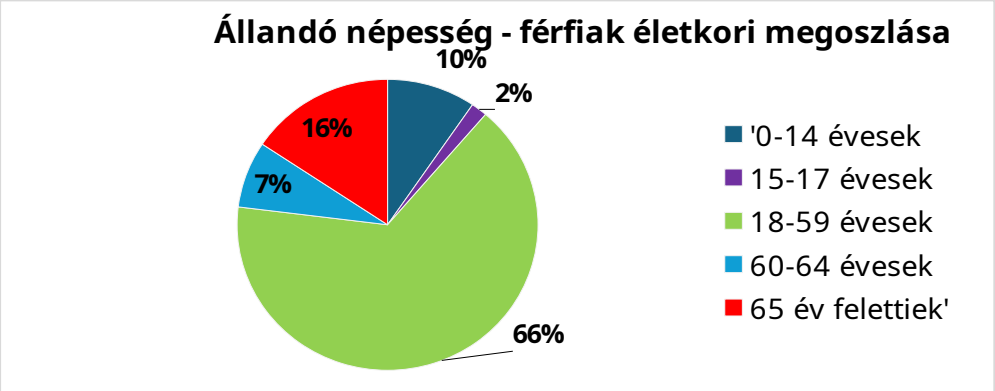

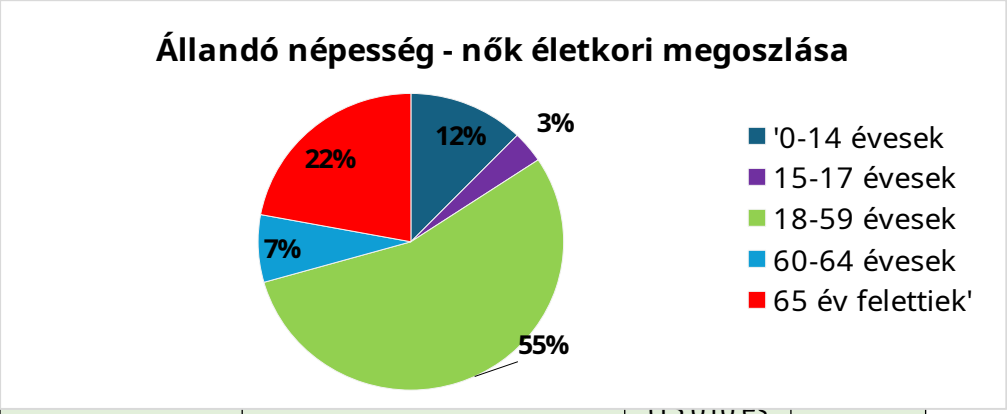

		(TS 010 és TS 012 összesen)	(TS 030)
2018	78	50	156,00%
2019	80	49	163,27%
2020	83	49	169,39%
2021	81	47	172,34%
2022	84	48	175,00%
2023	83	52	159,62%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

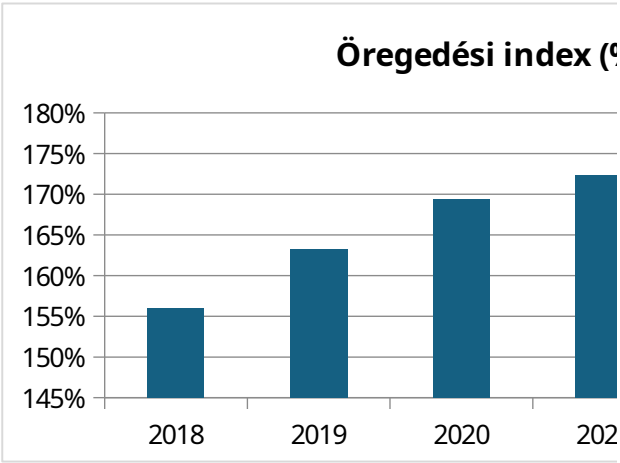

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra**

	vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-12,21
2019	-22,17
2020	24,39
2021	-47,03
2022	-12,58
2023	-43,20

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	2,44
2019	-2,46
2020	-17,07
2021	-14,85
2022	-10,06
2023	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Mosonudvar község 500 fő alatti település. Az állandó népességen belül a 18-59 éves korosztály a domináns. A települési mutatók szinte azonosak az országos átlagokkal.
A nemek szerinti összetételt a megye és a település vonatkozásában a társadalom egészében tudtuk vizsgálni. Mint a megyében, mint országos összehasonlításban a nők magasabb arányban vannak jelen, de Mosonudvar esetében ez nem igaz, mint ahogyan eltérés tapasztalható az egyes korosztályokban is. Az eltérés a 19-64 évesek között mutatkozik, ahol a férfiak aránya lényegesen magasabb, s 65 év felettieknél a nők aránya megnövekszik, a különbség már nem egyenlítődik ki.
A nők részéről a társadalom egészében várható magasabb átlagéletkor miatt azonban az idősebb korosztályokban arányuk felülreprezentált. Az arányok közelítenek az országos és a megyei átlagokhoz.
Az egyedülálló idős női népesség megélhetése problémát jelenthet az önkormányzat számára, mivel várhatóan igénye megnő a közösségi szolgáltatásokra.
Mosonudvar község lakosságának száma az utóbbi években az országos csökkenő tendenciával szemben stagnált. Az öregedési indexére jellemző, hogy míg az előző években egyre fiatalodóbb tendenciát mutatott a 2023-es évben valamelyest csökkent. Azonban az elöregedés egyenlőre még így sem veszélyezteti a települést, viszont az elvándorlás az utóbbi években kimutathatóan magasabb, mint a településre beköltözők száma.

Értékeink, küldetésünk

Az Esélyegyenlőségi Program megalkotásával az önkormányzatnak szükség esetén szándékában áll javítani a célcsoportokban szerepeltetett, erre rászoruló gyermekek és felnőttek élethelyzetét.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mosonudvar település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőséget segítő helyi rendeletek, határozatok a település szociálpolitikai intézkedéseit, ezzel kapcsolatos elveit határozza meg. Rendeletében részletezi a gyermekes családok támogatását, a települési támogatást, az ezzel kapcsolatos ellátások biztosítását. A minőségi ellátások megszervezése érdekében a község a Mosonmagyaróvári Térségi Társulással együttműködésben biztosít szolgáltatásokat.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030**, **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az esélyegyenlőségi tervezés segíti a területfejlesztési koncepció fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzetre, a gazdasági és oktatási, szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá. A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül.

- Életszínvonal, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, a településen munkahely-teremtési kezdeményezések támogatása.
- Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása)
- Közbiztonság, bűnmegelőzés
- Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutatnak.
- Közösségek működése, azok szerepe, részvétele a különböző programokban.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Mosonudvar Község Önkormányzata a szociális és gyermekjóléti feladatok ellátását Mosonmagyaróvári Térségi Társulás keretei között biztosítja:

- Gyermekek átmeneti gondozása és családi napközi ellátása
- Időskorúak átmeneti ellátása
- Hajléktalanok átmeneti ellátása
- Időskorúak ápoló-gondozó otthoni ellátása
- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtása
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtása
- Időskorúak nappali ellátása
- Fogyatékos és demens személyek nappali ellátása
- Hajléktalanok nappali ellátása
- Családsegítés
- Gyermekjóléti szolgálat
- Gyermekek napközbeni ellátása,
- Mozgókönyvtári ellátást.

Mosonmagyaróvár várossal kötött közoktatási megállapodást az iskolai oktatás és az óvodai nevelés ellátására, a bölcsődei férőhely biztosítására, a köztemető használatára, az egészségügyi alapellátásra (háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvos, gyermek fogorvos, illetve a háziorvosi ügyelet, házi gyermekorvosi ügyelet, fogorvosi ügyelet, gyermek fogorvosi ügyelet) és a védőnői feladatok ellátására.
Az önkormányzat támogatja a lakosság önszerveződő tevékenységeit, és együttműködik a helyi társadalmi élet civil szerveződéseivel.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A nehéz helyzetbe került devizahiteles családok helyzete.
Fogyatékos személyek foglalkoztatása.
A gyermekvédelmi támogatásban részesülő hátrányos helyzetűek szülői nyilatkozatainak hiányosságai. Az egészségmegőrző programok, a szűrővizsgálatok népszerűsítése, illetve a résztvevők dokumentálásának hiánya.

Település szintű probléma
A település helyzete

2010-ben az önkormányzati választások napjával Újudvar településrész levált Mosonmagyaróvár városról és Mosonudvar néven önálló községgé vált. A településen jelenleg nincs lehetőség az egészségügyi szolgáltatások igénybe vételére, erre egyre nagyobb szükség volna az itt élő lakosok számára. A fiatalok helyzete sem könnyű, mivel a településen nincs bölcsőde, óvoda illetve iskolai ellátás sem. Ez a szülőknek nagy problémát jelent. A munka mellett meg kell oldaniuk a gyerekek utaztatását a közeli települések intézményeibe. Nagy szükség lenne a közeljövőben az egészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez egészségház kialakítására. Továbbá oktatási intézmények helyben való kialakítására.

A település szintű problémák	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település nem rendelkezik olyan helyiséggel, ahol nagyobb rendezvények szervezésére adna lehetőséget	rendezvények megtartására szolgáló helyiség kialakítása
Közterületek, fejlesztése, gondozása	a település tisztántartása, akadálymentesítése, pormentesítése

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A felmérések szerint hazánkban 1,2 millió felett van a szegény emberek száma. Míg korábban az öregkori szegénység volt a jellemzőbb, napjainkban a gyermekeké vált azzá. Egyre többen tartoznak a mélyszegények közé is. Ők azok, akik folyamatosan csúsznak lefelé a lejtőn, s nincs számukra visszaút. A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A szubjektív szegénység számbavételének egyik legegyszerűbb módja, ha az emberektől közvetlenül megkérdezzük, hogy önmagukat a szegények közé sorolják-e. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociálisrászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket. A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk. Tudomásunk szerint nincs a településen olyan személy, illetve család, aki úgy érzi, hogy mélyszegénységben él.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	57,30	29,02
2019	52,37	24,57
2020	50,90	22,47
2021	50,23	21,56
2022	48,83	18,27
2023	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A község lakói az önkormányzat által becsült adatok alapján elsősorban az iparban foglalkoztatottak mind a férfiak, mind a nők esetében. A szolgáltatás mindkét nem esetében a legkisebb mértékben biztosít megélhetést. A mezőgazdaság azonban az ipart követő legfontosabb megélhetést nyújtó gazdasági ágazat a település lakói számára.
A minimálbéren történő foglalkoztatás a nyílt munkaerőpiacon jelenik meg a községben mind a nők, mind a férfiak körében. A fekete foglalkoztatás kismértékben, de jelen van a településen.
A településen vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma 2023-ben: 19

Ágazat	Vállalkozások
Építőipar	2
Papíripar	1
Faipar	2
Egyéb ipar	5
Mezőgazdaság	2
Kereskedelem	2
Vendéglátás	1
Hitel, biztosítás	2
Távközlés	2
Összesen:	19

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	2,22	1,46	1,84%
2019	1,12	2,21	1,67%
2020	1,12	0,00	0,56%
2021	0,58	0,75	0,67%
2022	1,20	0,00	0,60%
2023	0,61	0,00	0,31%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
	Fő összesen	**6**	**5**	**2**	**2**	**2**	**1**
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	2,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	33,33%	40,00%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	16,67%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
	%	16,67%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	33,33%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
§Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2018	33,33	50,00
2019	0,00	n.a.
2020	50,00	0,00
2021	0,00	n.a.
2022	0,00	n.a.
2023	0,00	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	**Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen** (TS 052)	**Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint**					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		**Általános iskolai végzettség** (TS 035)		**8 általánosnál magasabb iskolai végzettség**	
	Fő	**Fő**	**%**	**Fő**	**%**	**Fő**	**%**
2018	6	0	0,00%	1	16,67%	5	83,33%
2019	5	0	0,00%	1	20,00%	4	80,00%
2020	2	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
2021	2	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
2022	2	0	0,00%	1	50,00%	1	50,00%
2023	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön a kisebb, nagyobb vállalkozások jelenlétével az alacsony iskolai végzettségűeknek nem okoz problémát az elhelyezkedés. Betanított munkásként szinte mindig van felvétel. Továbbá a határ közelségéből adódóan nagyon sokan dolgoznak a szomszédos Ausztriában, mezőgazdasági munkásként. A munkanélküliség általában az elhelyezkedési szándék hiánya, a korábbi munkamorál eredménye

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A településen van közfoglalkoztatási lehetőség. Az önkormányzat a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Mosonmagyaróvári Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségével együttműködve, maximális mértékben kihasználja a közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségeket. Nagyon jó az együttműködés a két szervezet között.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	**Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma** (TS 050)	**Közfoglalakoztatottak száma** (TS 055)
	Fő	**(éves átlag - fő)**
2018	1	0
2019	0	0
2020	3	0
2021	0	0
2022	1	0
2023	0	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A munkahelyek közlekedés tekintetében jól elérhetőek. Minden lehetőség adott ahhoz, hogy az emberek dolgozni tudjanak. A térség kiváló adottságokkal rendelkezik, mind a közlekedés, mind a munkalehetőség terén.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen közoktatási intézmény nem működik. Közép- vagy felsőfokú szakképzést a 3 km-re lévő Mosonmagyaróváron, és 30 km-re lévő Győrben tanulhatnak.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	6	0
2019	5	1
2020	2	0
2021	2	0
2022	2	0
2023	1	0

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Nincs róla tudomásunk.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Nincs a településen olyan személy, aki románnak vallotta magát. Nincs mélyszegénységben élő.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
Nincs tudomásunk róla.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésére nincs a településen lehetőség. A digitális hozzáféréshez a település több pontján a Wifi4EU csatlakozáson keresztül van lehetőség, illetve a községi könyvtárban heti két alkalommal.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. (1993. évi III. tv. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról). A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják. A települési önkormányzat szociális rászorultság esetén - a szociális alapellátás keretében - a jogosult számára települési támogatást állapít meg e törvényben, valamint az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a szociálisan rászorultak részére a törvényben meghatározott pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, valamint más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

Mosonudvar Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2021. júniusában rendeletet alkotott a települési szociális ellátások helyi szabályairól. A rendelet célja, hogy a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. helyi végrehajtásaként a helyi sajátosságoknak megfelelően meghatározza az önkormányzat által biztosított egyes szociális ellátások formáit, igénybevételének feltételeit.

Az önkormányzat az alábbi települési szociális ellátási formákat határozta meg:

a) pénzbeli települési támogatás

aa) ápolási támogatás

A Képviselő-testület (továbbiakban: Testület) méltányosságból ápolási támogatást állapíthat meg 1 év időtartamra annak a hozzátartozó kérelmezőnek, aki 18. életévét betöltött, tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi. A támogatás megállapítása az egy főre számított havi családi jövedelemhatártól függ.

ab) rendkívüli települési támogatás

A Képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek, családok részére nyújt települési támogatást. Ez lehet jövedelemhatártól függő támogatás, de különös méltánylást érdemlő esetben (pl. elemi kár, kórházi kezelés)a rendkívüli élethelyzetbe került személy részére jövedelemre tekintet nélkül, évente legfeljebb egy alkalommal adható rendkívüli települési támogatás is.

ac) temetési támogatás

Jövedelemre tekintet nélkül települési támogatást állapítható meg azon személy részére, aki az elhunyt személy temetéséről gondoskodik.

ad) szociális kamatmentes kölcsön

A Képviselő-testület szociális kamatmentes kölcsönben részesítheti azt a rászorult személyt, aki olyan átmeneti pénzzavarba került, vagy olyan rendkívüli kiadása merült fel, amely veszélyezteti a saját és családja létfenntartását, vagy elemi kár érte, vagy annak a lakóépületnek az életveszélyessé válásának megelőzése érdekében merül fel kiadása, amelyben a kérelmező és családja életvitelszerűen lakik.

ae) gyógyszerköltség támogatás

A Képviselő-testület ebben a támogatási formában részesítheti azt a személyt, aki alanyi jogú vagy normatív közgyógyellátásra nem jogosult. Ezt a támogatást jövedelemhatárra és a havi rendszeres gyógyszerköltségre tekintet nélkül kérheti az a személy, akinek életviteléhez – háziorvosi igazolás alapján – gyógyászati segédeszközök használata, protézis vagy pacemaker szükséges.

b) természetbeni települési támogatás

ba) rendkívüli települési támogatás nyújtása élelmiszerutalvány, vagy tüzelőutalvány formában

Természetbeni juttatásként állapítják meg a települési támogatást, ha a segély céljának elérése készpénzben történő kifizetéssel nem látszik biztosítottnak.

bc) lakhatási támogatás

Mosonudvar Község Önkormányzata lakhatási támogatás keretében átvállalja a községben állandó lakóhellyel, vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező 60 éven felüli lakosoktól a szemétszállítási díjat az őket megillető méretű gyűjtőedény erejéig.

A Köztemetés lehetőségét minden évben biztosítja az Önkormányzat az arra rászorulók számára. Az utóbbi években a köztemetés lehetőségét egy-egy személy igényelte.

c) Alapszolgáltatások, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások

Minden települési önkormányzatnak kötelező szolgáltatása az étkeztetés és a házi segítségnyújtás.

Azokon a településeken, ahol kétezer főnél több állandó lakos él, az alapszolgáltatásokon felül kötelező biztosítania családsegítést, ahol háromezer főnél több állandó lakos él, ott a nappali ellátást is. A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A szociális alapszolgáltatások közé falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás tartozik.

A települési önkormányzat az alapellátás keretében szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, közösségi ellátás és nappali ellátás keretén belül gondoskodik a rászoruló családok és betegek, az időskorúak, a fogyatékos személyek, a pszichiátriai betegek, a szenvedélybetegek, továbbá a hajléktalan személyek ellátásának megszervezéséről. A település által megadott adatok nem teljesek, így a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal által megadott információkat is figyelembe vettük a szociális szolgáltatások helyzetelemzése során.

Mosonudvar község Önkormányzata az Szt. 86. § alapján az alábbi személyes gondoskodás formáit kívánja biztosítani a Mosonmagyaróvár Térségi Társulás fenntartásában működő Kistérségi Egyesített Szociális Intézmény és Kistérségi Gyermekjóléti és Családsegítő Központ intézményein keresztül:

ca) étkeztetés,
cb) házi segítségnyújtás,
cc) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
cd) Idősek Klubja valamennyi településen,
ce) fogyatékkal élők nappali ellátása,
cf) hajléktalanok nappali ellátása,
cg) hajléktalanok Átmeneti Szállása,
ch) családsegítés,
ci) gyermekjóléti szolgáltatás,
cj) Gyermekek Átmeneti Otthona,
ck) családi napközi,
cl) bölcsődei ellátás

A szociális étkeztetés az arra rászoruló személyek részére házhozszállítással történik Mosonmagyaróvárról.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a házi segítségnyújtást végző szociális szolgáltató, illetve intézmény biztosíthat.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A fogyatékos személyek, illetve a pszichiátriai betegek részére nyújtott jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátója együttműködik a támogató szolgáltatást, illetve a pszichiátriai betegek részére közösségi alapellátást nyújtó szolgáltatóval.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult az egyedül élő 65 év feletti személy, az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 2 fő részére biztosították.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

Biztosítani kell az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniás körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)		**Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 047)	
	Fő	**15-64 év közötti népesség %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**

2018	6	2,14%	4	66,67%
2019	5	1,82%	4	80,00%
2020	2	0,70%	2	100,00%
2021	2	0,76%	0	0,00%
2022	2	0,74%	1	50,00%
2023	1	0,40%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	1	16,67%	1	16,67%	5	83,33%
2019	0	0,00%	1	13,20%	4	80,00%
2020	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
2021	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2022	0	0,00%	0	0,00%	1	50,00%
2023	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	**Lakásállomány (db)** (TS 073)	**Épített lakások száma** (TSv 077)	**Épített lakások száma 1000 lakásra** (TS 078)	**1-2 szobás lakások aránya** (TS 076)	**A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya** (TS 074)	**A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya** (TS 075)
	db	**db**	**db**	**%**	**%**	**%**
2018	152	0	0,00	46,05	95,39	98,03
2019	152	0	0,00	46,05	96,05	98,03
2020	152	0	0,00	46,05	96,05	98,68
2021	152	0	0,00	46,05	96,05	99,34
2022	155	1	6,45	36,77	94,19	98,71
2023	155	0	0,00	36,77	94,84	99,35

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Nem biztosított.

b) szociális lakhatás

Nem biztosított.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs ilyen jellegű ingatlana az Önkormányzatnak.

d) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat lakhatási támogatás keretében átvállalja a községben állandó lakóhellyel, vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező 60 éven felüli lakosoktól az őket megillető méretű gyűjtőedény erejéig. Rendkívüli települési támogatást nyújt esetleges elemi kár bekövetkezése esetén, évente legfeljebb 1 alkalommal, a rendkívüli élethelyzetbe került személy részére. Támogatja a fiatalok első lakáshoz jutását kamatmentes kölcsön lehetőségével és kedvezményes telekvásárlási lehetőséget biztosít.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	**Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)** (TS 136)	**Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma** (TS 137)
	Fő	**Fő**
2018	110	40
2019	117	137
2020	n.a.	144
2021	118	135
2022	119	139
2023	115	37

Forrás: TeIR, KSH Tstar

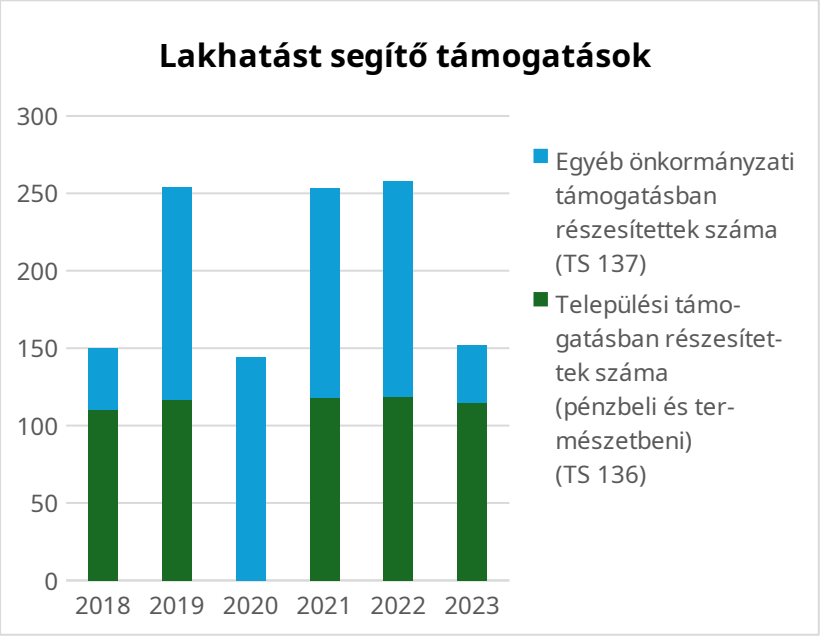

e) eladósodottság

Elsősorban a hitelek okozta fizetési nehézségek okozhatják az eladósodottságot

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A község megfelelő infrastruktúrával rendelkezik, megfelelő tömegközlekedéssel mind a környező települések, mind pedig a városok (Mosonmagyaróvár és Jánossomorja) elérhetőek.

A közművek tekintetében a település olyan infrastrukturális beruházáson van túl, ami korszerű életkörülményeket biztosít. Vezetékes ivóvízhálózat, szennyvízhálózat, gázhálózat, villanyhálózat kiépített, a hulladékgazdálkodás is biztosított. A kiépítettség és a szolgáltatások igénybevételének háztartásonkénti megoszlásának adataival azonban még nem rendelkezünk.

A lakásállomány szinte teljes egésze családi ház (127 épület), 28 pedig társasházi lakás (24 db lakás 2db emeletes házban, 4 lakás földszintes házban).

Alacsony komfortfokozatú lakást nem tartanak nyilván.

Mosonudvaron a kommunális hulladék szervezett gyűjtése és lerakása megoldott. A belterületen található háztartások 100%-ánál történik gyűjtés, heti egy alkalommal. A hulladékot a Kisalföldi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. szállítja el a jánossomorjai regionális lerakóba. A szelektív hulladékgyűjtés és az évi egyszeri lakossági lomtalanítási akciók is megoldottak.

A szennyvíz-elvezetéssel, -tisztítással kapcsolatos feladatait a Mosonmagyaróvári Önkormányzati Szennyvíztisztító Társulásban való részvétellel kívánja megoldani. A településen a szennyvízelvezető csatornahálózatot kiépítették, azonban arról még nincs adat, hogy a háztartások hány százaléka csatlakozik a rendszerhez.

A településen a lakossági, és az intézményi, ipari gáz- és elektromos energia felhasználásról nem rendelkezünk adatokkal. A Gázszolgáltató és elektromos energia szolgáltató az MVM Next Zrt. A közvilágítás rendszere korszerűsítésre került. Megújuló energiát előállító szerkezetek sajnos nem működnek a településen.

Mosonudvar belterületén 4 utca található, melyek mindegyike szilárd burkolatú

Külterületi utak: Bereki út – Ipari park(szilárd burkolatú),0123 hrsz. út a közigazgatási határig (kavicsos burkolatú)

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A községben nincs telep jellegű, szegregált településrész.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

A községben nincs telep jellegű, szegregált településrész.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A községben nincs telep jellegű, szegregált településrész.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdése az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. §-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a*)* a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
b*)* a fogorvosi alapellátásról,
c*)* az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
d*)* a védőnői ellátásról,
e*)* az iskola-egészségügyi ellátásról.

Kórházak száma 50 km-en belül	3	Győr, Csorna, Mosonmagyaróvár
Sürgősségi ellátást nyújtó intézmények száma	2	Mosonmagyaróvár, Győr,
Emlőszűrő-állomás 100 km belül	3	Mosonmagyaróvár, Győr, Csorna
Méhnyak szűrő szakrendelők száma 30 km-en belül	1	Mosonmagyaróvár
Fogyatékos személyek rehabilitációja, habilitációját biztosító intézmények száma	2	Győr, Mosonmagyaróvár

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	0	8	0,00
2019	0	0	0	0	8	0,00
2020	0	0	0	0	6	0,00
2021	0	0	0	0	8	0,78
2022	0	0	0	0	8	1,00
2023	0	0	0	0	8	1,00

A közgyógyellátást alanyi jogon a Járási hivataloknál lehet igénybe venni, csakúgy, mint az ápolási díjat. Március 1-je után ez a két támogatás is beépült a települési támogatások körébe, melyet az önkormányzatok helyi rendelete szabályoz.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrővizsgálatokat a lakosoknak Mosonmagyaróváron, illetve Győrben érhetik el. Továbbá Mosonszolnokon az évente megrendezendő szűrőnapon is részt tudnak venni a helyiek.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Mosonmagyaróváron és Győrben érhető el.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A rászoruló felnőttek étkeztetését a Térségi Szolgáltatás biztosítja. A gyermekek esetében nincs adatunk, mivel a településen sem óvoda, sem iskola nem működik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Működik a településen Sportegyesület, melynek keretében a sportolás megoldott. Egyéb sportolási lehetőség a szomszédos Mosonszolnokon és Mosonmagyaróváron megoldott.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a Térségi Társulás feladatellátás keretein belül biztosított az étkezés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek klubja, fogyatékkal élők nappali ellátása, hajléktalanok nappali ellátása, hajléktalanok átmeneti szállása, családsegítés, gyermekjóléti ellátás, gyermekek átmeneti otthona, családi napközi, bölcsődei ellátás.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A településen nincs iskola, így nem releváns.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem ismert probléma.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Nem ismert probléma.

3.6.2. Népkonyha	
Év	**Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)**
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település életében fontos szerepet töltenek be közösségek, biztosítják a települési élet fő színterét. A helyi közösségi együttélés fő jellemzői a helyi szolidaritás, ami megnyilvánul a településen élő idősek és gyermekek irányába. A közösségek a kultúra, a helyi hagyományok megőrzése erősíti az együvé tartozás érzését, ezáltal javul az egymás iránti szolidaritás is. A településen a kulturális ágazat is hozzájárul a község békés, kiegyensúlyozott közösségi életéhez. A község könyvtára heti 6 órában áll a lakosok rendelkezésére.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A településen az Önkormányzat, a civil szervezetek és a könyvtár fogják össze a lakosságot. Nagyon sok program elérhető általuk. Minden évben megrendezésre kerül a Farsang, Húsvéti Tojásvadászat, Gyereknap, Falunap, Idősek Napja, Adventi és Mikulás

ünnep. Az idei évtől már a Falusi disznóvágás is színesítette a programokat. A könyvtárban különböző programok kerülnek megszervezésre. Nagyon széles a skála a rendezvények és a közösségi élet tekintetében. A település szinte minden lakója megtalálja a számára megfelelő programot.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
n.a.	igen	316	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Nem ismert.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A civil szervezetek az önkéntes munkában is részt vesznek. A Piros Rózsa Nyugdíjasklub a Gyereknapon palacsintát süt a gyerekeknek. Az Mosonudvarért Alapítvány a rendezvények szervezésében, lebonyolításában vesz részt, támogatja a rászorulókat. A Mosonudvar Sportegyesület a helyi sportolási lehetőséget biztosítja. Minden évben megrendezik a Sportnapot, ahol népszerűsítik a sportos életet.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nincs a településen nemzetiséggel élő.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Falusi disznóvágás, idény jellegű faluszépítés.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Mosonudvar településen nincs Roma Önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nincs jelen a településen	

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A Mosonudvaron élők korösszetétele, több szempontból is eltérő, mind a megyei, mind az országos átlagokhoz képest. A 18-64 év közöttiek száma (298 fő) az összes lakos 66%, ami átlagosnak mondható, ugyanakkor a 0-17 év közöttiek (69 fő) 15,5%-a és a 65 év felettiek (78 fő) 17,5 %-a rosszabb a megyei és az országos átlagnál.

A gyermekek helyzete átlagosnak mondható a településen. Alacsony a családgondozásban részesülők száma, bár a gyermekjóléti szolgáltatás igénylése átlagos. 3-an részesülnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ami a gyermeklétszámhoz viszonyítva alacsonyabb az országos átlagnál, vagyis kijelenthető, hogy a falu e tekintetben is jól áll.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	230	204	434	53,00%	47,00%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			11	2,53%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	22	25	47	5,07%	5,76%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	7	11	0,92%	1,61%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A községben 1 gyermeket tartunk nyilván, aki rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül. Veszélyeztetett és védelembe vett gyermekről nincs tudomásunk. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felmérésénél mindig akad probléma, hiszen nyilatkozattételre van lehetősége a szülőknek, de ezzel kevesen élnek. A legfrissebb adatok alapján 1 olyan család ahol a szülők nyilatkoztak, hogy alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	0	n.a.
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

Abban a helyzetben, ahol a szociális helyzet indokolttá teszi, a családokat rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítik.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	6
2019	3
2020	3
2021	0
2022	0
2023	1

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Az Önkormányzat minden évben tankönyv- és tanszer támogatás címen állapít meg juttatást a gyermekek jogán. 2024. évben 41 gyermek után részesültek a szülők helyi juttatásban tankönyv és tanszertámogatás címen, összesen 771 000,- Ft összegben.
Elsős és jótanulók????

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	**Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő)** (TS 065)	**Árvaellátásban részesülő nők száma (fő)** (TS 066)	**Árvaellátásban részesülők összesen**
	Fő	**Fő**	**Fő**
2018	2	3	5
2019	3	3	6
2020	2	4	6
2021	3	3	6
2022	2	2	4
2023	2	3	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

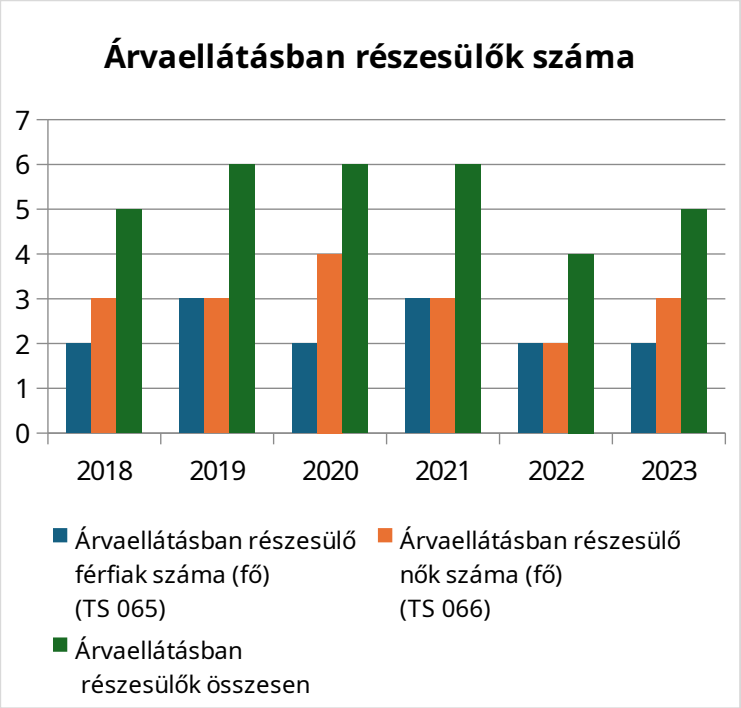

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Nincs róla tudomásunk, mivel nincs a településen oktatási intézmény.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem tudunk arról, hogy lenne a településen magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem ismert probléma.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs a településen szegregált telepszerű lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermekek helyzete átlagosnak mondható a településen.

A településen HHH-s tanulót nem tartunk nyilván.

Gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekvédelmi szakellátások az ellátásra kötelezett Győr-Moson-Sopron Megyei Intézményfenntartó Központ által üzemeltetett intézményekben (TEGYESZ, Megyei Gyermekvédelmi Központ) biztosítottak.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.
A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi

szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.
A családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.
A családsegítés keretében biztosítani kell, a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz. Továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését. A tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek,a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben lévő családokat segítő szolgáltatásokat. Családsegítésben a településen az esetek száma 34 eset, ami a lakosság számához viszonyítva átlagosnak mondható. A leggyakoribb esetkezelés az életviteli problémák (21), családi problémák (9) miatt a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, segítése. 2 gyermek estében nevelési tanácsadó, 2 gyermek estében logopédiai szolgáltató segítségét igényelték.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Az ellátásra jogosult gyermekeket külön megállapodás alapján Mosonmagyaróvárról látja el a védőnő.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A községben nincs gyermek háziorvos. A betegek az ellátást vegyes gyermekorvosi rendelés keretében vehetik igénybe Mosonmagyaróváron külön megállapodás alapján. A szakorvosi ellátásokhoz szintén Mosonmagyaróváron, illetve Győrben férhetnek hozzá a szakrendelőkben, kórházban.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A speciális ellátást igénylő gyermekek esetében Mosonmagyaróvárról a Térségi Társulás ellátórendszer keretében gyógypedagógus, logopédus, gyógytornász, pszichológus biztosítja a fejlődést.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Mosonmagyaróvári Térségi Társulás keretein belül biztosított. Családgondozó hetente egy alkalommal tart ügyfélfogadást Mosonudvaron, aki egyben a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa is. Segíti a hozzá fordulókat. Kapcsolatban áll a jegyzővel, védőnővel.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Mosonudvaron nincs óvoda és iskola, a gyermekek napközbeni ellátása a Mosonmagyaróvári és Mosonszolnoki óvodákban és bölcsődékben megoldott.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A Mosonmagyaróvári Térségi Társulás keretein belül megoldott. A településen jól működik a jelzőrendszer az abban érintett szakemberek részvételével.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetbe került családok, gyermekek esetében a legközelebbi igénybe vehető szolgáltatás a mosonmagyaróvári Családok Átmeneti Otthona valamint a Gyermekek Átmeneti Otthona.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen sportolási lehetőség a foci terén lehetséges. Azonban a szomszédos Mosonmagyaróváron és Mosonszolnokon egyéb más sportolásra is lehetőség van, mint pl. (torna, kézilabda, tollaslabda, kosárlabda), konditerem, tekepálya. A helyi könyvtár heti két alkalommal várja olvasóit. Továbbá különböző, foglalkozásokon, műsorokon vehetnek részt a gyermekek a könyvtári rendezvényeken.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A településen nincs iskola, óvoda, ezért erről nincs adatunk.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nem ismert.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs róla tudomásunk.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nincs róla tudomásunk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A település intézményeket nem tart fenn, azokat társulási forma keretein belül biztosítják.. A község nem rendelkezik **„Közoktatás-fejlesztési és Intézkedési Terv”** -vel melynek elkészítése szükségszerű.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Mosonmagyaróváron vehetik igénybe az ellátást a településen élők.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	**Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 087)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 092)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül** (TS 093)
	Fő	**Fő**	**%**
2018	0	0	n.a.
2019	0	0	n.a.
2020	0	0	n.a.
2021	0	0	n.a.
2022	0	0	n.a.
2023	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	**Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban**	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 094**)**	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül** (TS 095)
	Fő	**Fő**	**%**
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.
2022	n.a.	0	n.a.
2023	n.a.	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma** (TS 096)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül** (TS 097)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban** (TS 098)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva** (TS 099)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma** (TS 100)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül** (TS 101)
	Fő	**%**	**Fő**	**%**	**Fő**	**%**
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Év	**Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 114)	**Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 113)
	fő	**fő**
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a köznevelséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Mosonmagyaróváron vehetik igénybe az ellátást a településen élők.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs róla tudomásunk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Nincs róla tudomásunk.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Nincs róla tudomásunk.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0
2023	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A drog- és alkoholproblémák már a fiatal korosztálynál is megjelentek	tájékoztatások, előadások szervezése, szakemberekkel, orvosokkal, olyan fiatalokkal, akik már felhagytak ezzel a szenvedéllyel
A mai gyermekek elszigetelődnek otthon, a szobájukban a számítógépeikkel. Nincsenek társas kapcsolataik, nincs személyes kommunikáció	Biztosítani olyan szakembert, aki tudja segíteni, előremozdítani tanácsot adni, felkutatni ezeket a fiatalokat és népszerűsíteni a programot

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. A nők átlagos jövedelmi szintje azonos feltételek mellett, a Nyugat-Dunántúlon összesített mutatót figyelembe véve valamennyi gazdasági ágazat tekintetében elmarad a férfiakétól.

Mosonudvar lakosságszáma 2024. évben 421 fő. Ebből a nők és férfiak százalékos arány 46–54 %. A nők száma 195 fő, a férfiaké 226 fő.

A nemek közötti megoszlás nem változik, a nők aránya folyamatosan kisebb, mint a férfiaké.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők elmaradnak a férfiaktól. A községben a foglalkoztatott nők és férfiak aránya eltérő, az álláskereső nők lényegesen nagyobb számban vannak a településen. A nők bérezésével kapcsolatos információink nincsenek, de feltételezhető, hogy a jövedelemarányok a régióban jellemző mértékben eltérőek Mosonudvaron is a nők kárára. A jövedelem hátrány 16% a nők esetében, bár ágazatonként kissé eltérő mértékben. Az alacsony foglalkoztatási státuszban a nők fizetése nem olyan nagymértékben tér el, mint a magasabb iskolai végzettséget megkívánó állásokban.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	**Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében**		
	Férfiak aránya (TS 033)	**Nők aránya** (TS 034)	**Összesen**
	%	**%**	**%**
2018	2,22	1,46	1,84%
2019	1,12	2,21	1,67%
2020	1,12	0	0,56%
2021	0,58	0,75	0,67%
2022	1,2	0	0,60%
2023	0,61	0	0,31%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2018	33,33	50
2019	0	n.a.
2020	50	0
2021	0	n.a.
2022	0	n.a.
2023	0	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	**Nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 052)	**Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma** (TS 053)
	fő	**Fő**
2018	6	0
2019	5	1
2020	2	0
2021	2	0
2022	2	0
2023	1	0

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nem áll rendelkezésre információ.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A foglalkoztatásban való részvételük az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezőknek is biztosított. A helyi gyárakban, a közeli településeken, valamint a szomszédos Ausztriában is van lehetőségük az elhelyezkedésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs információnk arról, hogy előfordult ilyen eset.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A községben nem működik olyan intézményhálózat, amely a gyermekek nappali ellátását biztosítja. A településen nincs olyan kezdeményezés, ami a családbarát munkahelyek kialakítását, a nők alternatív foglalkoztatását segítő, a családi kötelezettségeknek való megfelelést segítő vállalkozásokat elismerné, ösztönözné.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	**Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma** (TS 126)	**Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 122)	**Működő családi bölcsődei férőhelyek száma** (TS 125)	**Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 121)	**Működő mini bölcsődei férőhelyek száma** (TS 127)	**Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 123)	**Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma** (TS 124)	**Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma** (TS 120)
	db	**Fő**	**db**	**Fő**	**db**	**Fő**	**db**	**Fő**
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozás célja, hogy a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeit elősegítése a fogamzás előtti gondozás és a genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás alapján (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása). Védőnő segíti ezt a fajta a gondozást, melyet Mosonmagyaróváron vehetnek igénybe az érintettek.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nőkkel kapcsolatos erőszakos cselekedetről nincs az önkormányzatnak tudomása. Nagyon nehéz sok esetben feltárni az ilyen jellegű problémákat, akár család, akár párkapcsolat esetében. Épp a nők azok, akik a lehető legtovább próbálnak úgy tenni, mintha mi sem történne, ezzel nehezítve a probléma megoldását.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Mosonudvar önállóan ilyen szolgáltatást nem nyújt, szükség esetén az itt élők a Mosonmagyaróvári Térségi Társulás által működtetett intézményeket veheti igénybe.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi civil szervezetekhez kapcsolódóan a nők aktívan részt vesznek a helyi közéletben. A település közösségi programjainak szervezésében, a sportéletben nagy számban vesznek részt a Mosonudvari nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen nem érzékelhető a nőket érő hátrányos megkülönböztetés, így annak felszámolására sem jött létre kezdeményezés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Vannak gyermeküket egyedül nevelő szülők a községben, akiknek nehézséget okoz az olyan munkahelyen való elhelyezkedés, ami mellett eltudják látni a gyermekeket	Tájékoztatás, információ nyújtása, lakhatásban, gyermekelhelyezésben, a mindennapi megélhetésben való segítség a jogosultság megállapítása esetén a kérvény beadása, a gyerekek ingyenes érkeztetése az intézményekben

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettiek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan másfélszer több a nő, mint a férfi. Az egyedülálló idős női népesség megélhetése problémát jelenthet az önkormányzat számára, mivel várhatóan igénye megnő a közösségi szolgáltatásokra.

A településen 26 fő özvegy (4 férfi és 22 nő), akik többsége egyedül él, s a róluk való gondoskodás kiemelt figyelmet igényel. A kormegoszlás további vizsgálata alapján látható, hogy a lakosság több mint 5%-a 75 év feletti, s közel 3%-a betöltötte 80. életévét is. A fenti mutatók nem rosszabbak az országos átlagoknál, de felhívják a figyelmet a kiemelt gondoskodás követelményeinek megteremtésére.

Fontos feladat az idősek bevonása a közösségi programokba, az egyedül élők segítése, a betegek ellátáshoz való hozzájutáshoz a közlekedésének megoldása.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2018	78	50	156,00%
2019	80	49	163,27%
2020	83	49	169,39%
2021	81	47	172,34%
2022	84	48	175,00%
2023	83	52	159,62%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2018	45	59	104
2019	46	59	105
2020	44	57	101
2021	43	58	101
2022	43	57	100
2023	40	56	96

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az 55 év feletti munkanélküliek esetében gondot jelent elhelyezkedésük kapcsán az életkor. A községben élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	**6**	**5**	**2**	**2**	**2**	**1**
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	0	1	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	0	1	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	0	1	0	0
	%	16,67%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	0	1	0	0	0
	%	33,33%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az aktív, tevékeny időskorhoz a településen Nyugdíjas klub működik. Kirándulnak, születésnapokat, évfordulókat ünnepelnek, vagy éppen csak élvezik egymás társaságát egy jó beszélgetés keretében. A helyi könyvtár igény szerint lehetőséget biztosít az olvasásra, rendezvények szervezésére, illetve akit érdekel számítógép kezeléssel kapcsolatos ismeretek megismerésére is. Az önkormányzat évente anyagilag is támogatja működésüket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs ilyenről tudomásunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősek orvosi ellátása Mosonmagyaróváron biztosított. Továbbá szociális gondozó segítségét, házi segítségnyújtás keretében is igénybe lehet venni a Mosonmagyaróvári Térségi Társulás keretein belül. Lehetőség van jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevételére is, ahol saját otthonukban élő egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	**65 év feletti lakosság száma** (férfiak TS 026, nők TS 028)	**Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma** (TS 129)	**Házi segítségnyújtásban részesülők száma** (TS 130)	**Szociális étkeztetésben részesülők száma** (TS 131)
	Fő	**Fő**	**fő**	**fő**
2018	78	0	0	1
2019	80	0	0	0
2020	83	0	0	0
2021	81	0	0	0
2022	84	0	0	4
2023	83	0	0	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális szolgáltatások nagy része elérhető. A településen sok rendezvény valósul meg, ahol a szervezők mindig gondolnak az idősebb korosztályra is. Az ünnepekkel kapcsolatos rendezvényeken is mindig nagy érdeklődést mutatnak az itt élő nyugdíjasok. Esetleg a közeli városokban lévő rendezvényekre (színházlátogatás,) való bejutásban szorulnak segítségre az érintettek.

c) idősek informatikai jártassága;
Nincs róla tudomásunk.

d) a generációk közötti programok.

Kvízestek szervezése, Falunapi rendezvény, szemétszedés.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Kiemelt terület az egészségügy. A község helyben biztosított egészségnap keretében végzett szűrővizsgálatokkal segíti az idős emberek egészségmegőrzését a betegségek korai felismerését.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyre több a községben az egyedülálló idős ember, akinek nincs a közelében segítsége	Az érettségit adó szakközépiskolások közösségi munka keretében segíthetik az idős embereket. Találkozót szervezni a generációk között, feltérképezni, kinek van szüksége segítségre.
A nyugdíjasok színházba, előadásokra való eljutása nem mindig megoldott a helyi közlekedéssel	Megkeresés esetén az önkormányzati kisbusz lehetősége szerint megoldja a szállítást
Az idősek orvosi ellátásának biztosítása érdekében szükség esetén falugondnoki szolgálat	Felmérni, kinek van szüksége az egészségügyi intézménybe történő elszállításra, a településen a falugondnok munkarendjébe be kell illeszteni.
A különböző korosztályok közös programjának nem minden esetben megvalósítható	Közös kirándulások szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élők szempontjából átfogó adatokkal a 2011-es évre vonatkozóan rendelkezünk. Akkor az itt élő fogyatékosok az összes lakos 1,9 %-ot tették ki. 3 fő mozgáskorlátozott, 3 fő értelmi fogyatékos, 2 fő halmozottan fogyatékos. A fogyatékosság típusa szerint nagyobb számban vannak az értelmi fogyatékosok. A fogyatékos férfiak és nők között a fogyatékosság típusa szerint különbség figyelhető meg. A településen élő fogyatékos személyek iskolai végzettsége hasonlóan a megyei mutatókhoz, messze elmarad a társadalom egészének iskolai végzettségi mutatóitól. A 8 általános iskolai, vagy még alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma nagyon magas a fogyatékkal élők körében, amely különösen nagy hátrányt jelent a munkaerőpiacon. Összességében megállapítható, hogy Mosonudvaron a fogyatékkal élők helyzete átlagos, a szükséges ellátási formákhoz való hozzájutás lehetősége megfelelő. A települési önkormányzat által biztosított támogatásokból megfelelő számban részesülnek. A községben élő fogyatékos személyek foglalkoztatásáról nincsenek információink.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	**Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak** (TS 061)	**Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők** (TS 062)	**Összesen**
2018	8	7	15
2019	8	7	15
2020	7	6	13
2021	6	5	11
2022	6	5	11
2023	4	5	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	**Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma** (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága,. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A pontos adatok hiányában arról sincsenek adataink, hogy hány főt foglalkoztatnak községünkben.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Munkanélküliség a településen nincs jelen.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs tudomásunk róla.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Eljuthatnak a helyi szervezetek, illetve az Önkormányzat által szervezett programokra.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők közül 2 fő rokkantnyugdíjas. 2 fő rehabilitációs járadékban részesül. A családokat egy esetben illeti meg magasabb összegű családi pótlék. A közgyógyellátás, amiben a fogyatékos személyek szinte mindegyike részesül. Az ápolási díj is olyan jellegű ellátás, amire a fogyatékos személyek is jogosultak lehetnek, azonban a községben egyetlen fogyatékos személy sem részesül ebben az ellátásban.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossági csoporthoz tartozó ember - azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangostérkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. A fentieken túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, hogy széles körben elterjedtté váljon az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége.

Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgyaktól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttekor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

A község életében a pozitív diszkrimináció a fogyatékos személyek érdekében még nem tapasztalható.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa nyújt segítséget a rászorulóknak.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Egyetlen középület van a településen, az Önkormányzat Hivatala. Az akadálymentesítése megoldott.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A sportprogramokhoz, kulturális programokhoz való hozzáférés megoldott. A könyvtár az Önkormányzat épületében található, így az oda bejutás is megoldott. Lakóházak tekintetében a családtagok igyekeznek biztosítani hozzátartozóik számára az akadálymentesítést.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Nincs róla információnk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen a járdák kiépítettek, folyamatosak. A közösségi közlekedés a Kisalföld Volánon keresztül vehető igénybe. Nincs róla tudomásunk, hogy megoldott-e az akadálymentesítés a járatokon.

f) fogyatékossággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nincs ilyen intézmény a településen. A Mosonmagyaróvári Térségi Társuláson keresztül vehetik igénybe a rászorulók a Fogyatékkal élők nappali ellátása szolgáltatást.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nincs róla tudomásuk.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nincsenek ilyen programok a településen.

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs ilyen problémáról tudomásunk, ezért a felszámolásukra sincs kezdeményezés.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település honlapja nem akadálymentesített, nem elérhető a vakok, gyengén látók számára	Honlap akadálymentesítése
A fogyatékos személyek foglalkoztatási lehetőségének nyomon követése, együttműködés a helyi foglalkoztatókkal a foglalkoztatás biztosítása érdekében	A településen élő fogyatékos személyek foglalkoztatási helyzeték felmérése, a kompetenciák beazonosítása. Tájékoztató szervezése a helyi vállalkozóknak. Tárgyalások a helyi vállalkozókkal a munkaerő igényeikről. Pozitív diszkrimináció a foglalkoztatásban. Szükség esetén a

	munkahely akadálymentesítésének biztosítása.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közösségi programszervezés	a közösségi kapcsolatok fejlesztése
Játszótéri játékok beszerzése	a kisgyermekes családok közösséghez való tartozásának erősítése
Külterületi út pormentesítése és közvilágítás telepítése	település portalanítása, valamint a közbiztonság fejlesztése ezáltal megvalósul
Sebességmérő berendezés telepítése	a falun áthaladó forgalom lassítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A község nagymértékben megmozgatja lakóit és bevonja őket a helyi közéletbe a civil szerveződéseken keresztül. Önállósodását is elsősorban azért kezdeményezték, mert a településrész fejlődését szerették volna elősegíteni.
A civil szervezetek létrejöttére mindenképpen szükség van (sport, kultúra, polgárőrség, önkéntes tűzoltó egyesület, nyugdíjas klub, „Mosonudvarért” Alapítvány vonatkozásában), amely szervezetek az önkormányzat közösségformáló hatásához hasonló szerepet tölthetnek be, a saját maguk által megszólított csoport tagjai között, amellett, hogy maguk is terveznek és kiviteleznek különféle projekteket. A különböző szervezetek közül néhány már eredményesen működik. Azonban szükség van még további szervezet létrehozására.

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az Önkormányzat partnerségi kapcsolatot ápol a Katasztrófavédelemmel, a Szigetköz Mosoni-sík LEADER Egyesülettel. Megállapodás jött létre a Nagytérségi Hulladékgazdálkodási Társulással és a Mosonmagyaróvári Önkormányzati Szennyvíztisztító Társulással

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Mosonudvar Község Önkormányzata több település Önkormányzatával ápol partnerségi kapcsolatot.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Mosonudvar Község Önkormányzata együttműködik a Mosonmagyaróvári Térségi Társulással. A Társulás keretein belül veszi igénybe az Önkormányzat a gyermekjóléti

szolgálat, a családsegítés, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, házi segítségnyújtás és szociális étkezés szolgáltatásokat.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs nemzetiségi önkormányzat a településen.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen számos civil szervezet működik, akik munkájukkal hozzájárulnak a közösségi összetartozás erősítéséhez, egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Piros Rózsa Nyugdíjasklub: Az idősek, illetve nyugdíjas korúak számára kéthetente biztosít összejövetelt. Rendszeresen szerveznek kirándulásokat, részt vesznek a könyvtár egyes rendezvényein, mellyel hozzájárulnak az idősebb korosztály testi és szellemi frissességéhez.

Mosonudvar Sportegyesület: A településen élőknek biztosít sportolási lehetőséget és a sportesemények megtekintését.

„Mosonudvarért" Alapítvány: Rendezvények szervezésben való együttműködés. A rászoruló családok megsegítése karácsonykor.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az Önkormányzat a cégekkel, üzemekkel jó kapcsolatot ápol. A helyi üzemek, vállalkozások az esélyegyenlőségi partnerség keretében munkalehetőséget biztosítanak.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Mosonudvar Község Önkormányzata a Települési Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja.

Annak érdekében, hogy a Települési Esélyegyenlőségi Program megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított legyen, Mosonudvar Község Önkormányzata egy **esélyegyenlőségi felelőst** bíz meg.
Az Intézkedési Tervben megjelenített tevékenységek részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület képviselőinek aktív részvételével valósul meg.
A felelős feladata, hogy a szakterület képviselőivel együtt kidolgozzák az egyes feladatok végrehajtásának pontos menetét, valamint ellenőrizzék azok megvalósulását.
A Települési Esélyegyenlőségi Programban foglaltak megvalósulásának nyomon követését az évente elvégzett felülvizsgálat biztosítja.
A felülvizsgálatot a felelős végzi el, minden évben beszámol egy nyílt képviselőtestületi ülésen a tervben foglaltak megvalósításáról. Az ülésre külön meghívót kapnak: a helyi civil szervezetek, vállalkozók. A hozzászólók kiegészítésével elkészült éves beszámolót a testület elfogadja, majd a helyben szokásos módon nyilvánosságra kerül.
A program felülvizsgálatára 2 év múlva kerül sor, amikor az indikátor teljesítésének bemutatásához adatfelvétel is történik.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Települési Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Mosonudvar Község Önkormányzata a Programot a település honlapján közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot elektronikus és nyomtatott kiadványaiban tájékoztatja, illetve évente nyílt testületi ülést szervez. A polgároknak lehetőségük van a tervvel kapcsolatban véleményt nyilvánítani, hozzászólni és kérdezni.
1. A terv elfogadása előtt egy héttel a program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
2. A nyílt testületi ülésen az intézkedési terv kiegészítésére, módosítására sor kerül.
3. Az elfogadott végleges program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
4. Az éves beszámoló előterjesztése szintén a honlapon és a település hirdetőtábláján történik az elfogadást megelőző nyílt testületi ülés előtt egy héttel.
5. A hozzászólások, kiegészítések, vélemények figyelembe vétele, csatolása az előterjesztéshez.
6. Az elfogadott beszámoló mindenki számára elérhető a honlapon, illetve a település hirdetőtábláján.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	nincs beazonosított probléma	nincs beazonosított probléma
Gyermekek	1. szenvedélybetegségek jelenléte 2. közösségi tér kialakítása	1.Káros szenvedélyek felszámolása 2.Unatkozó fiatalok
Idősek	1. orvosi ellátás biztosítása 2. idősek segítése 3. Segítség az utazásban	1.Helyi egészségügyi szolgáltatás 2.Idős és fiatal együttműködése 3.Aktív nyugdíjas évek
Nők	1.Segítség a munkavállalásban 2.Egyedülálló szülők támogatása	1.Elhelyezkedés lehetősége 2.Gyerekbarát munkahely
Fogyatékkal élők	1. akadálymentes honlap 2. fogyatékos személyek foglalkoztatási lehetősége	1.Technikai egyenlőség 2.Dolgozni akarok és tudok
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Játszótéri játékok beszerzése Közösségi Programszervezés Külterületi út pormentesítése és közvilágítás telepítése Sebességmérő berendezés telepítése	a kisgyermekes családok közösséghez való tartozásának erősítése a közösségi kapcsolatok fejlesztése település portalanítása, valamint a közbiztonság fejlesztése ezáltal megvalósul a falu áthaladó forgalom lassítása

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményeik javulhassanak.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek jövőjét, hogy boldog, egészséges felnőttekké váljanak.
Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, hiszen minden tiszteletet megérdemelnek. Ha ők nem lennének, mi sem lennénk.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében, hogy olyan körülmények biztosítását segítsük elő számukra, hogy biztonságban helyet állhassanak a munkahelyükön és a családjukban egyaránt.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre, hiszen ők nem szánakozásra, hanem befogadásra és elfogadásra vágynak.

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	**Intézmények létrehozása**
B	Feltárt probléma megnevezése	**A község 10 éve önálló település, nincs közösségi ház, bölcsőde, óvoda, iskola, orvosi rendelő a településen.**
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél: Közösségi ház, bölcsőde, óvoda, iskola, orvosi rendelő létrehozása a településen rövidtávú cél: minél több pályázaton való részvétel a megvalósításhoz középtávú cél: a fiatalok helyben marasztalása hosszú távú cél: a helyben történő orvosi ellátás, óvodai, bölcsődei nevelés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentu-mokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Intézmények létrehozása	A község 10 éve önálló település, nincs közösségi ház, bölcsőde, óvoda, iskola, orvosi rendelő a településen	A lakosság ellátása, hogy helyben, minél több szolgáltatáshoz jusson hozzá	településfejlesztési stratégia, Gazdasági Program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	olyan közösségi helyiségek létrehozása, ahol a lakosok elérhetik a szükséges szolgáltatásokat	Polgármester	2030. 12. 31. (kedd)	az intézményeket használók száma	pénzügyi feltételek a forrás biztosítása, pályázatok figyelése	folyamatosan fenntartható az intézmények létrejöttével	Ebben az esetben nem releváns
2	Község karbantartása	meglévő járdák, utak felújítása, zöldterületek karbantartása, új utak kiépítése	a település tisztán tartása, akadálymentesítése, pormentesítése	Rendezési terv, településfejlesztési koncepció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Közterületek, fejlesztése, gondozása	Polgármester	2030. 12. 31. (kedd)	A településen már nagyon sok út pormentesített. 2027. végére a 90 %-ban megvalósul a pormentesítés a településen.	pénzügyi feltételek biztosítása, pályázatok figyelése	folyamatosan fenntartható	Ebben az esetben nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szenvedélybetegség a fiatalok körében	Megjelent a községben élő fiatalok körében a droghasználat és az alkoholfogyasztás	Elérni, hogy ne legyenek szenvedélybetegek, és minél kevesebben nyúljanak ezekhez az élvezeti szerekhez.	egészségfejlesztési terv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	tájékoztatások, előadások szervezése szakemberekkel, orvosokkal, olyan fiatalokkal, akik már felhagytak ezzel a szenvedéllyel	Mosonudvar Község Önkormányzata - polgármester, jegyző	2030. 12. 31. (kedd)	Az előadásokon részt vevők száma.	humán erőforrás	folyamatosan fenntartható	Ebben az esetben nem releváns
2	Közösségi tér kialakítása a fiatalok számára	A mai gyermekek elszigetelődnek otthon, a szobájukban a számítógépeikkel. Nincsenek társas	Létrehozni, olyan fejlett eszközökkel felszerelt szobát, ami odavonzaná a hasonló érdeklődésű	Szolgáltatástervezési koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Biztosítani olyan szakembert, aki tudja segíteni, előremozdítan	Polgármester, Jegyző	2030. 12. 31. (kedd)	Résztvevők száma, szakember visszacsatolása	humán, és pénzügyi	Fenntartható folyamatos eszköz és programfejlesztéssel	Ebben az esetben nem releváns.

		kapcsolataik, nincs személyes kommunikáció.	fiatalokat. Fejlődhetnének, de közben együttműködnének, találkoznának egymással (vr szeműveg, ps, x-box)			i tanácsot adni, felkutatni ezeket a fiatalokat és népszerűsíteni a programot						
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Segítség a munkavállalásban és az egyedülálló szülők támogatásában	Van gyermekét egyedül nevelő szülő a községben, akinek nehézséget okoz az olyan munkahelyen való elhelyezkedés, ami mellett eltudja látni a gyermeket.	A gyermek ne érezze annak hátrányát, hogy a szülő egyedül neveli őt, sem anyagilag, sem erkölcsileg. Természetbeni vagy anyagi segítség biztosítással, információval megkönnyítsék a szülő helyzetét.	szociális koncepció	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Tájékoztatás, információ nyújtása lakhatásban, gyermek elhelyezésben. A mindennapi megélhetésben való segítség. a jogosultság megállapítása esetén a kérvény beadása, a gyerekek ingyenes érkeztetése az intézményekben	Polgármester	2030. 12. 31. (kedd)	Az érintettek száma	Humán és pénzügyi	Folyamatosan fenntartható	Ebben az esetben nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Az idősek orvosi ellátásának biztosítása érdekében szükség esetén falugondnoki szolgálat	Helyben nem biztosítottak a szakorvosi ellátások	Az idős emberek egészségmegőrzése	Egészségfejlesztési terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS2030)	Felmérni, kinek van szüksége az egészségügyi intézménybe történő elszállításra, a településen a falugondnok munkarendjébe be kell illeszteni.	Polgármester	2030. 12. 31. (kedd)	az utaztatás száma	falugondnok munkaideje, gépkocsi üzemanyagköltsége	A normatíva igénylése a feladatellátás-hoz	Ebben az esetben nem releváns
2	Idősek segítése	egyre több a községben az idős lakos, akinek nincs	ne érezze magát egyedül, magányosnak.	egészségfejlesztési stratégia	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Fel kell mérni a segítségre szoruló idős	polgármester	2030. 12. 31. (kedd)	A segítséget kérők száma. Jelzések száma.	humán és pénzügyi	Folyamatosan fenntartható.	Ebben az esetben nem releváns

		a közelben segítsége	Szüksége van a mindennapokban valaki segítségére, hogy megismerjék a segítség módjait, kialakuljon a bizalom a segítő és a segítségre szoruló között, csökkenjen az elmagányosodás, és egyben megoldódjon az adott feladat elvégzése is.			emberek számát. az érettségit adó iskolák diákjainak közösségi munka keretében lehetőségük nyílna segíteni az idősebb generációnak. Ehhez szükséges egy találkozó szervezése, hogy megismerjék egymást, beszélgethessenek. Találkozót szervezni a generációk között, feltérképezni kinek van szüksége segítségre						
3	Segítség az utazásban	A nyugdíjasok színházba, előadásokra, kulturális rendezvényekre,való eljutása nem mindig megoldott a helyi közlekedéssel	közösségépítés, biztosítani a tartalmas aktív nyugdíjas éveket.	településfejlesztési stratégia	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Megkeresés esetén az önkormányzati kisbusz lehetősége szerint megoldja a szállítást.	Polgármester	2030. 12. 31. (kedd)	A jelentkezők száma, az események száma.	humán	Folyamatosan fenntartható.	Ebben az esetben nem releváns
4	A különböző korosztályok közös programjának nem minden esetben megvalósítható	Közös kirándulások szervezése	Szorosabb kapcsolat a településen élő különböző generáció között	Közművelődési rendelet, szociális rendelet	Nők és Férfiak Társadalmi egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)	Buszos kirándulások szervezése	Polgármester	2030.12.31. (kedd)	Résztvevő száma	Önkéntes segítők, pályázati forrás, önkormányzati saját keret	Folyamatosan fenntartható.	Ebben az esetben nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	A fogyatékos személyek foglalkozta-tásilehetősé gé-nek nyomon követése, együttműkö dés a helyi foglalkozta-tókkal a foglalkozta-tás biztosítása érdekében	Nincsenek pontos információk a települé-senfogyatékossággal élők foglalkoztatásáról	A fogyatékos személyek foglalkoztatási aránya növekedjen	Foglalkoztatási mutatók javítása.	Országos Fogyatékossági Program (2015-2025)	A településen élő fogyatékos személyek foglalkoztatási helyzetének felmérése, a kompetenciák beazonosítása Tájékoztató szervezése a helyi vállalkozóknak Tárgyalások a helyi vállalkozókkal a munkaerő igényeikről. Pozitív diszkrimináció a foglalkoztatásban. Szükség esetén a munkahely akadálymentesítésének biztosítása.	Polgármester	2030. 12. 31. (kedd)	Foglalkoztatott fogyatékos személyek száma	Humán erőforrás: a felméréshez, a tárgyalás előkészítéséhez, felkészülés-hez. Szakember: a munkakör, munkahely akadálymentesítéséhez. Pénzügyi, technikai: a munkakör akadálymentesítéséhez szükséges beruházás összege.	A munkahely megőrzése, a vállalkozás pályázatokon előnyben részesül.	Ebben az esetben nem relaváns
2	Akadálymentesítés a fogyatékkal élők részére	a település honlapja nem akadálymentesített a látássérült személyek számára	A látássérült emberek is tájékozódhassanak a település aktuális helyzetéről	településfejlesztési stratégia	Országos Fogyatékossági Program (2015-2025)	A honlap akadálymentesítése	Polgármester	2030. 12. 31. (kedd)	A honlap elérhetővé válik a fogyatékossággal élő személyek számára is.	pénzügyi erőforrás	Ha a keretösszeg rendelkezésre áll, a frissítés a honlap frissítésekor megvalósítható	Ebben az esetben nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:
- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában,az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

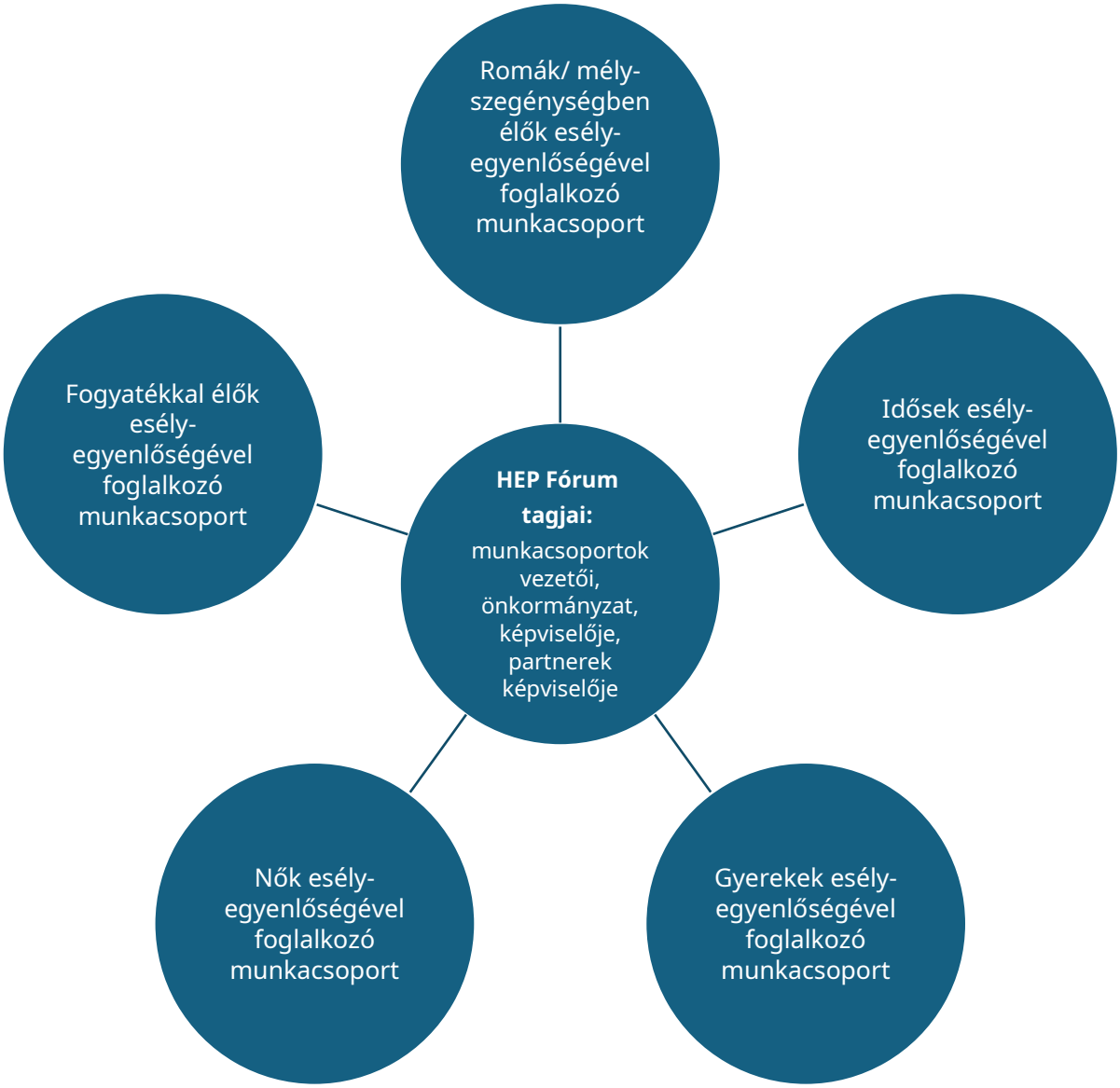

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Mosonudvar város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Mosonudvar város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 39/2025.(IV.28.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Mosonudvar, 2025. április 28.

Mosonszolnoki Közös Önkormányzati Hivatal 4

Gálné dr. Takács Eszter
jegyző

Mosonudvar Község Önkormányzata

9246 Mosonudvar, Esze Tamás utca 9.
Tel.: 06/96/566-142
e-mail: polgarmester@mosonudvar.hu
www.mosonudvar.hu

JEGYZŐKÖNYV KIVONAT

Mosonudvar Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2025. április 28-án megtartott ülésén, 4 igen szavazattal, tartózkodással ellenszavazat nélkül az alábbi határozatot hozta:

39/2025.(IV.28.) Kt. határozat

Mosonudvar Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1)-(2) bekezdése értelmében az előterjesztés melléklete szerinti formában és tartalommal, a jóváhagyásban résztvevő partnerek véleményeit figyelembe véve a település Helyi Esélyegyenlőségi Programját (HEP) a 2025.-2030. időszakra vonatkozóan elfogadja, és egyúttal

a) felhatalmazza a polgármestert a szükséges dokumentumok aláírására, a dokumentumnak a helyben szokásos módon való közzétételére, és a dokumentumban meghatározott célok végrehajtására.
b) Felkéri továbbá a polgármestert, hogy Mosonudvar Község Önkormányzatának 2025.-2030. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programjának a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Nyugat-Dunántúli *Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóság* Győr-Moson-Sopron Megyei Kirendeltség részére történő megküldéséről gondoskodjon.
c) Felhívja a polgármester figyelmét, hogy a település 2025.-2030. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját (HEP) a 2003. évi CXXV. törvény 31.§ (4) bekezdése értelmében kétévente át kell tekinteni, amennyiben szükséges felül kell vizsgálni és a helyzetelemzést, valamint az intézkedési tervet szükség esetén módosítani kell. Erre tekintettel felszólítja a polgármestert, hogy a HEP felülvizsgálattal kapcsolatban készített helyzetelemzést legkésőbb 2027. április 30. napjáig terjessze a képviselő-testület elé.

Felelős: Szakáll Zoltán polgármester
Határidő: azonnal

Szakáll Zoltán sk.
polgármester

Gálné dr. Takács Eszter sk.
jegyző

Rigó Imre Gábor sk.
alpolgármester

Schneiderné Meszlényi Anna sk.
képviselő

Kiadmány hiteléül:
Mosonudvar, 2025. április 29.
Péter-Holdenné Teréz

MOSONUDVAR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA * 2. *